

تەرجىمە قىلغۇچى : قادىر ئارسلان

كۈل قىز

دوستۇم گە :

بىز ئىككىمىز چىمەن دوست،
سەن ئالتۇن، مەن كۈمۈش.
دوستلۇق - بەخت دەرىخى،
سەن يوپۇرماق، مەن بىر قۇش.

كىتاب كۆڭۈل خۇشلۇقى،
كىتاب ئەقىل بۇلىقى.
بۇ كىتابتا ساقلانسۇن،
ئىككىمىزنىڭ دوستلۇقى.

يىل ئاينىڭ كۈنى.

مۇندە رىجە

1 كۈل قىز

12 قار قىز

14 سەئىدىنىڭ خەتەرلىك سەرگۈزەشتىسى

25 كۆك ساقال

34 ئەپسۇن كىتابى

40 ئىككى شاھزادىنىڭ ئۇرۇشى

46 بەش خىل رەڭلىك تاش

55 جەك بىلەن پۇرچاق پېلىكى

66 شاھزادە بىلەن تىلەمچى

70 ئوۋچى ھەققىدە ھېكايە

77 گۈزەل ۋاسىلىيە

84 يېشىل ئۆگزىلىك ئۆي

88 جىگدىچىنىڭ ناخشىسى

91 شاھزادە ئىۋان

97 چۆچەك ئېيىشقا ئامراق قىزچاق

104 ئورمان قىزى

كۈل قىز

فرانسىيە چۆچىكى (ئەسلىي ئەسەر : بېللونىڭ)

بۇرۇنسىدا بىر قىزچاق ئۆتكەنكەن . ئۇنىڭ ئانىسى ناھايىتى بۇرۇنلا ئۆلۈپ كەتكەنكەن . كېيىن ، بىر ھاكاۋۇر ئايال ئۇنىڭ ئۆگەي ئانىسى بوپتۇ . ئۆگەي ئانا پەقەت ئۆزىنىڭ ئىككى قىزىنىلا ياخشى كۆرىدىكەن . قىزچاق ئىنتايىن مۇلايىم ، ئاجايىپ ئاق كۆڭۈل ئىكەن . ئۆگەي ئانىسى ۋە خۇي - پەيلى ئانىسىنىڭكىگە ئوخشايدىغان ئىككى قىزى ئۇنى بەك خورلايدىكەن . ئۇ كۈن بويى توختىماي ئىشلەيدىكەن ، پەقەت كەچتىلا ئو - چاق ئالدىدىكى كۈلنىڭ يېنىدا ئولتۇرۇپ ئارام ئالالايدىكەن . شۇڭا ، ھەممەي - لەن ئۇنى «كۈل قىز» دەپ ئاتىشىدىكەن . «كۈل قىز» دېگەن ئىسىم مانا شۇنداق پەيدا بولغانىكەن .

كېچىسى ، كۈل قىز بالىخانىدا پاخالنى يوتقان - كۆرپە قىلىپ ياتىدىكەن . ئۇنىڭ ئىككى ئاچىسىچۇ ؟ ئۇلار گۈللۈك تاختاي يېيىدىغان ئۆيدە ياتىدىكەن . ئۇنىڭ بىردىنبىر مۇڭدۇشى - ئاسلىنى ئىكەن . چۈنكى ، ئۇ دەردىنى دادىسىغا ئېيتىشقا پېتىنالمىدىكەن . دادىسى پۈتۈنلەي ئۆگەي ئانىنىڭ گېپىنى ئاڭلايدىكەن .

كۈل قىزنىڭ ئۈستۈشى جۈل - جۈل ، يۈز - كۆزى كۈل بولۇپ كەتكەن بولسىمۇ ، ئۆزى ئاق كۆڭۈل ، چىرايلىق ھەم ئوماق قىز ئىكەن . ئۇنىڭ ئىككى ئۆگەي ئاچىسى شۇنچە چىرايلىق كىيىدىنىپ يۈرسىمۇ ، گەپ - سۆزلىرى قوپال ، ئەدەپسىز ، يۈرۈش - تۇرۇشى كالامپاي ئىكەن .

بىر كۈنى ، پادىشاھنىڭ ئوغلى تانسا كېچىلىكى ئۆتكۈزمەكچى بوپتۇ . تەكلىپ قىلىنغان مېھمانلار قاتارىدا كۈل قىزنىڭ ئىككى ئاچىسىمۇ بار ئىكەن . ئۇلار گۈلقەلەبىرى ئېچىلغان ھالدا ئەڭ چىرايلىق كىيىملىرىنى تاللاشقا كىرىشىپتۇ . كۈل قىز ئۇلارنىڭ كىيىملىرىنى دەزماللاپتۇ ، ياقىلىرىنى كراخماللاپتۇ . ئۇلارچۇ ، ئۇلار بوي ئەينەكنىڭ ئالدىدىن نېرى كەتمەي ، ئۆزلىرىنىڭ پەردازلىرى بىلەن بەند بوپتۇ .

ئاق كۆڭۈل كۈل قىز ئىككى ئاچىسىنىڭ
چېچىنى چىرايلىق تاراپ قويۇپتۇ . بىراق ، ئا-
چىلىرى ئۇنىڭغا بىرەر قېتىم ئىللىق قارايمۇ
قويماپتۇ ، ئۆگەي ئانىسى كۆزىنى چەكچەيتكە-
نىچە قايتا - قايتا جىكىلەپتۇ :

— سەن ياۋاشلىق بىلەن ئۆيدە قال ! «ئۆيدە
قال» دېسەم ، كالىدەك ئېغىنلاپ ياتماي قاچا -
قۇمۇچلارنى يۇ ، پولىنى سۈرت ، ئاچاڭلار تان-
سىدىن ھېرىپ - چارچاپ كېلىدۇ ، ئۇلارنىڭ
ئورنىنى ئوبدان سېلىپ قوي .

كۆز چاناقلىرى لىققىدە ياشقا تولغان كۈل
قىز ئۆپكىسى ئاغزىغا كەپلەشكەندەك بولۇپ ،
بىر ئېغىزمۇ گەپ قىلالماي قاپتۇ .

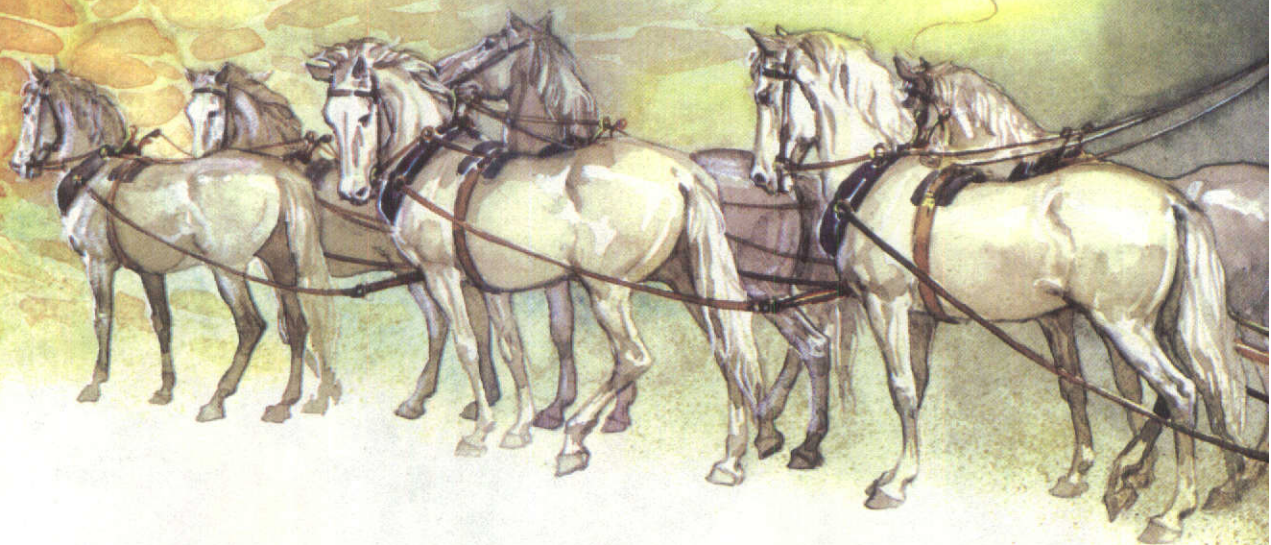
ئۆگەي ئانا ۋە ئىككى قىزى خۇشال - خۇ-
رام ھالدا پادىشاھ ئوردىسىغا مېڭىپتۇ . كۈل
قىز ئۇلارنىڭ قارىسى يوقالغۇچە ئارقىدىن قا-
راپ تۇرۇپ ، ئىختىيارسىز يىغلىۋېتىپتۇ .

ئۆيدە يالغۇز قالغان كۈل قىز قىلسا - قىلسا تۈگىمەيدىغان ئۆي ئىشلىد -
رى بىلەن ھەپلىشىشكە باشلاپتۇ ، ئۇنىڭغا پەقەت ئاسلانلا ھەمراھ بوپتۇ .
تۇيۇقسىز بىر پەرى كۈل قىزنىڭ ئالدىدا پەيدا بوپتۇ .
— قىزچاق ، شامال سېنىڭ ئاھۇزارىڭنى ماڭا يەتكۈزدى . ساڭا نېمە
بولدى ؟ — دەپ سورايتۇ پەرى .
— مەن بەكمۇ... بەكمۇ... ، — كۈل قىز گېپىنى داۋاملاشتۇرالمىي
قاپتۇ .

— سېنىڭ تانىسىغا بەكمۇ بارغۇڭ بار ، شۇنداقمۇ ؟
— ھەئە ، شۇنداق ! — دەپتۇ كۈل قىز ئۇھ تارتىپ .
— غەم قىلما ، سەن چوقۇم بارالايسەن !
پەرى ھېكمەتلىك ھاسىسىنى كۈل قىزغا يەڭگىلىگىنە تەڭگۈزگەنكەن ،
ئۈستۈپشى ئاجايىپ پۇزۇر كىيىملەر بىلەن ئورنىنىپ قايتۇ . پەرى ئۇنىڭغا
يەنە دۇنيا بويىچە ئەڭ چىرايلىق بىر جۈپ مامۇق كەشنىمۇ بېرىپتۇ .
— ساڭا بىر مەپنىمۇ تېپىپ بېرىشىم كېرەك . ھەقىقىي ئېسىلزادە
خانقىز تانىسا كېچىلىكىگە پىيادە بارسا بولمايدۇ - دە ! — دەپتۇ پەرى ، —
مۇنداق قىلايلى ، سەن باغدىن بىر كاۋا ئۈزۈپ كەل .

كۈل قىز دەرھال باغقا بېرىپ ئەڭ ياخشى كاۋىدىن بىرنى ئۈزۈپ كەپتۇ .
 پەرى كاۋىنىڭ ئىچىنى ئويۇۋېتىپ ، پوستىنى قالدۇرۇپتۇ ، ئاندىن ھاسسىنى
 كاۋىغا تەگكۈزۈپتۇ . شۇ ھامان ئاجايىپ مۆجىزە يۈز بېرىپتۇ : كاۋا ئالتۇن-
 ىدەك چاقناپ تۇرغان مەپىگە ئايلىنىپ قاپتۇ .

ئارقىدىن ، پەرى چاشقان تۇتىدىغان قەپەسكە قاراپ ، ئىچىدە ئالتە چاش-
 قاننىڭ بارلىقىنى كۆرۈپتۇ . ئۇ كۈل قىزنى قەپەسنىڭ ئىشىكىنى ئېچىشقا
 بۇيرۇپتۇ . بۇ چاشقانلار قەپەستىن چىققاندا ، ئۇ ھاسسىنى بىرلا تەگكۈزگە-
 نىكەن ، ئالتە چاشقان ئالتە ئاق ئارغىماققا ئايلىنىپ قاپتۇ .

ئەمدى ھارۋىكەشنى نەدىن تېپىش كېرەك ؟

— مەن يەنە بىر قەپەسكە قاراپ باقاي ، — دەپتۇ كۈل قىز ۋە يەنە بىر
 چاشقان قەپەسىنى ئېلىپ كەپتۇ . ئۇنىڭ ئىچىدە ئۈچ چاشقان بار ئىكەن .
 پەرى بىر چاشقانى تاللاپ ، ئۇنىڭغا ھاسسىنى تەگكۈزگەنىكەن ، ئۇ بىر
 ھارۋىكەشكە ئايلىنىپ قاپتۇ .

كۈل قىز ئۆزىنىڭ كۆزىگە ئىشىنەلمەيلا قاپتۇ .

— بولدى ، — دەپتۇ پەرى كۈل قىزغا ، — ھەممە نەرسە تەل بولدى ،

تانىسىغا بارساڭ بولىدۇ ، قانداق ، خۇشالمۇسەن ؟

— رەھمەت ، مېنى بەك خۇش قىلىۋەتتىڭىز !

— مانا ئەمدى سەن تانىسىڭمۇ بارالايسەن ، شاھزادە بىلەنمۇ كۆرۈشەلەي-

سەن ، — دەپتۇ پەرى كۈل قىزغا ، — سېنىڭ گۈزەللىكىڭ ئۇنى مەپتۇن
 قىلىۋالىدۇ . لېكىن ، سەن كېچە سائەت ئون ئىككىدىن بۇرۇن ئوردىدىن
 ئايرىلىشىڭ كېرەك . بىر مىنۇت كېچىكىسەڭ ، مەپەڭ كاۋىغا ، ھارۋىكەش
 ۋە ئارغىماقلار قايتىدىن چاشقانغا ئايلىنىپ قالىدۇ ، سەنمۇ چىرايلىق كىيىم
 ۋە بۇ بىر جۈپ نەپىس مامۇق كەشنى كىيگەن ساھىبجامال قىز ئەمەس ،
 بەلكى بۇرۇنقىدەك جۇل - جۇل كىيىم ۋە چورۇق كىيگەن قىز بولۇپ
 قالسىەن !

كۈل قىز مەپىگە ئولتۇرۇپ ئوردىغا بىردەمدىلا بېرىپ قاپتۇ . ئۇ تانسى زالىغا كىرگەندە ، پۈتۈن زال بىرپەس تىمتاسلىققا چۆمۈپتۇ . تانسى ئويناۋاتقانلارنىڭ قەدىمى توختاپ قاپتۇ ، ئىسكىرىپكىمۇ سادادىن توختاپتۇ . ئۇنىڭ گۈزەللىكى ۋە نازاكتىنى كۆرگەن كىشىلەرنىڭ ئەقلى لال بولۇپ ، ئاغزى گەپكە كەلمەي قاپتۇ . زالىدىن پەقەت « ئاھ ، ئۇ نېمىدېگەن گۈزەل ! » دېگەن شىۋىرلاشلارنىلا ئاڭلىغىلى بولىدىكەن . بارلىق ئېسىلزادە خانىملار ئۇنىڭ زىبۇزىننەت ۋە كىيىملىرىگە ھەۋەس بىلەن قاراپ ، يېتەرلىك ئېسىل رەخت-لەرنى سېتىۋالسا ۋە ئالىي دەرىجىلىك سەيپۇڭلارنى تاپالسا ، ئەتىسىلا ئۇ-نىڭكىگە ئوخشىتىپ كىيىم تىكتۈرۈشنىڭ كويىغا چۈشۈپتۇ .

ھەممە كىشىنىڭ كۆزلىرىنى ئالچەكمەن قىلىۋەتكەن بۇ قىزنى ئۇنىڭ ئىككى ئاچىسى ۋە ئۆگەي ئانىسىمۇ تونۇيالماپتۇ . ئۇلار بۇ قىزنىڭ ئۈستۈب-شى ۋەيرانە ھېلىقى كۈل قىز ئىكەنلىكىنى زادىلا خىيالىغا كەلتۈرمەپتۇ ! شاھزادە كۈل قىزنى كۆرگەن ھامان ئۇنىڭ گۈزەل ھۆسن - جامالىغا مەپتۇن بولپتۇ . ئۇ كۈل قىزنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئېگىلىپ تەزىم قىپتۇ ھەم ئۇنى تانسىغا تەكلىپ قىپتۇ .

كۈل قىز تانىسىنى شۇ قەدەر نەپىس ئويناپتۇكى ، ھەممەيلەن ئىختىيار-سىز ماختىشىپ كېتىپتۇ .

كۈل قىز ئىككى ئاچىسىنىڭ يېنىغا كېلىپ ئولتۇرۇپ ، ئۇلارغا قىزغىن مۇئامىلە قىپتۇ ، يەنە شاھزادە ئۆزىگە بەرگەن ئورۇندۇق ۋە لىموننى ئۇلارغا بېرىپتۇ . ئىككى ئاچىسى ئىنتايىن ھەيران بوپتۇ ، ئەمما بۇنىڭ نېمە ئۈچۈن-لۈكىنى زادىلا بىلەلمەپتۇ .

ئۇنىڭ گۈزەل جامالى ۋە ئېسىل خۇلق - مىجەزى شاھزادىنى تېخىمۇ ئەسىر قىلىۋاپتۇ . ئۇ پۈتۈن تانسا كېچىلىكىدە پەقەت كۈل قىز بىلەنلا تانسا ئويناپتۇ .

— گۈزەل خانقىز ، ئىسمىڭىز نېمە ؟ — دەپ قايتا - قايتا سوراپتۇ شاھزادە تانسا ئويناپتۇ .

— مېنىڭ كىم بولۇشۇمنىڭ نېمە كارايتى بار ، شاھزادە ؟ قانداق بولۇ-شىدىن قەتئىينەزەر ، بۇنىڭدىن كېيىن مېنى قايتا كۆرەلمەيسىز ، — كۈل قىز پەقەت شۇ جاۋابتىن ئۆزىگە ھېچنېمە دېمەپتۇ .

لېكىن ، ساھىبجامال كۈل قىزنى چىن كۆڭلىدىن ياخشى كۆرۈپ قالغان شاھزادە بۇنىڭدىن كېيىنمۇ چوقۇم ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشىدىغانلىقىغا قەسەم قىپتۇ .

بۇ كەچتە كۈل قىز بېرىلىپ تانسا ئويناپتۇ ، چەكسىز خۇشال بوپتۇ . ئۇ ئۆزىنى دۇنيادىكى ئەڭ بەختلىك ئادەم ، دەپ ھېس قىپتۇ... تۇيۇقسىز ، ئۇ ئوردىنىڭ چوڭ سائىتىنىڭ داڭ ئۇرغانلىقىنى ئاڭلاپ قاپتۇ .

ئاد ، يېرىم كېچە بوپتۇ !

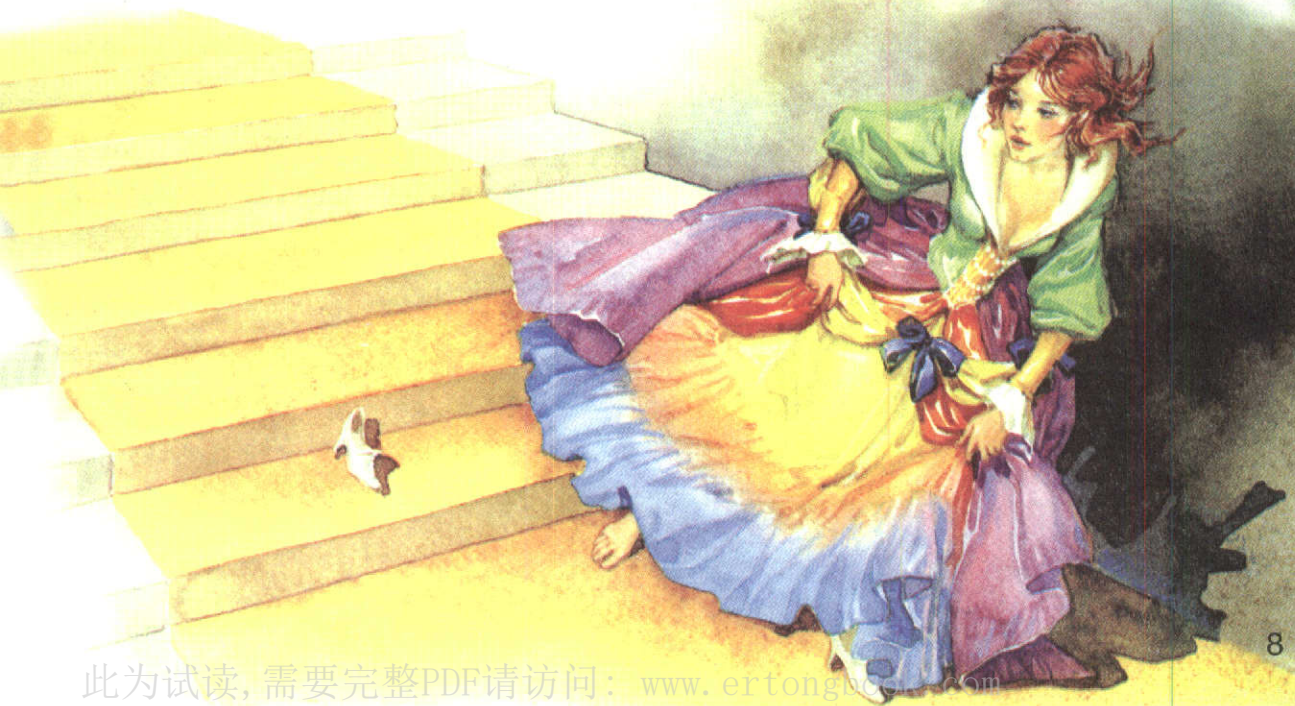
كۈل قىز پەرىزاتنىڭ سۆزىنى ئېسىگە ئاپتۇ - دە ، «خەير - خوش»
مۇ دېمەي يۈگۈرگەن پېتى شاھ قەسىرىدىن چىقىپتۇ . ئۇ پەلەمپەيدىن
يۈگۈرۈپ چۈشۈۋاتقاندا مامۇق كەشنىڭ بىر پېيى چۈشۈپ قاپتۇ ،
ئەمما ئۇ بۇنى ئېلىۋېلىشقىمۇ ئۈلگۈرەلمەپتۇ .
شاھزادە ئارقىدىن يۈگۈرۈپ چىقىپ ، ئوردا قاراۋۇللىرىدىن بىر
مەلىكىنىڭ چىقىپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەن - كۆرمىگەنلىكىنى سۈ-
رۈشتۈرۈپتۇ .

— ئۈستۈپشى ۋەيرانە بىر قىز يۈگۈرگىنىچە چىقىپ كەتتى ،
— دەپتۇ قاراۋۇللار ، - ئۇنى مەلىكە دېگەندىن كۆرە ، سەھرا قىزى
دېگەن تۈزۈك .

شاھزادە ھەسرەتلەنگەن ھالدا كەينىگە يانغاندا ، بىردىنلا پەلەمپەيدە
تۇرغان ، بايقى قىزنىڭ بىر پاي مامۇق كەشنى كۆرۈپ قاپتۇ ۋە ئۇنى
ئاۋايلاپ قولىغا ئاپتۇ .

كۈل قىز ئۆيىگە يېتىپ بارغان چاغدا ، ھاسىراپ دېمىنىمۇ ئالالماي
قاپتۇ . مەپە بىلەن مەپكەش كۆزدىن غايىب بوپتۇ . كۈل قىز پەقەت بىر
پاي مامۇق كەش بىلەنلا قاپتۇ .

كۈل قىزنىڭ ئىككى ئاچىسى تانىسىدىن قايتىپ كەپتۇ . ئۇلار بىر
ساھىبجامال مەلىكىنىڭ كەلگەنلىكىنى ، بىراق سائەت ئون ئىككى بول-
غاندا ئالدىراپ - تېنەپ كېتىپ قالغانلىقىنى ، ئالدىراشلىقتا ھەتتا بىر
پاي مامۇق كەشنى چۈشۈرۈپ قويغانلىقىنى ، شاھزادىنىڭ مامۇق كەش
كېيگەن مەلىكىگە قاتتىق ئاشىق بولغانلىقىنى سۆزلەپ بېرىپتۇ .

ئۇلار توغرا ئېيتقانكەن . بىرنەچچە كۈندىن كېيىن ، شاھزادە قايسى قىز ئاشۇ كەشنى كىيەلسە ، ئۇنىڭ قانداق ئائىلىدىن كېلىپ چىقىشىدىن قەتئىينەزەر ، شۇ قىز بىلەن توي قىلىدىغانلىقىنى جاكارلاپتۇ .
شاھزادىنىڭ مۇلازىملىرى بىر پاي مامۇق كەشنى بارلىق مەلىكلەرگە كىيگۈزۈپ سىناپ بېقىپتۇ ، يەنە بارلىق مەرتىۋىلىك كىشىلەرنىڭ قىزلىرىغا ، ئاخىرىدا ئوردىدىكى ھەممە خانىقىزلارغا كىيگۈزۈپ بېقىپتۇ ، بىراق ھېچقايسىسىغا توغرا كەلمەپتۇ .

بىر كۈنى مۇلازىملار كۈل قىزىنىڭ ئۆيىگە كەپتۇ . ئۇنىڭ ئىككى ئاچىسى تالىشىپ مامۇق كەشنى كىيىپ بېقىپتۇ ، ئەمما ئۇلارنىڭمۇ قۇرۇقتىن-قۇرۇق جاپا تارتقىنى قاپتۇ .

كۈل قىز بۇ ئۆزىنىڭ كەشى ئىكەنلىكىنى تونۇپ قاپتۇ - دە :
- مەن سىناپ كۆرەي ، پۈتۈمغا كېلەرمىكىن ! - دەپتۇ كۈلۈپ .
كۈل قىز ئىككى ئاچىسىنىڭ تەنە - مەسخىرىلىرى ئىچىدە كەشنى كىيىپ بېقىپتۇ . چۈنكى ، شاھزادە بارلىق قىزلار ، مەيلى ئۇلار ئېسىلزا دەپ ياكى تۆۋەن تەبىقىدىن بولسۇن ، ئوخشاشلا كىيىپ بېقىشى كېرەك ، دەپ ئەمىر قىلغانكەن .

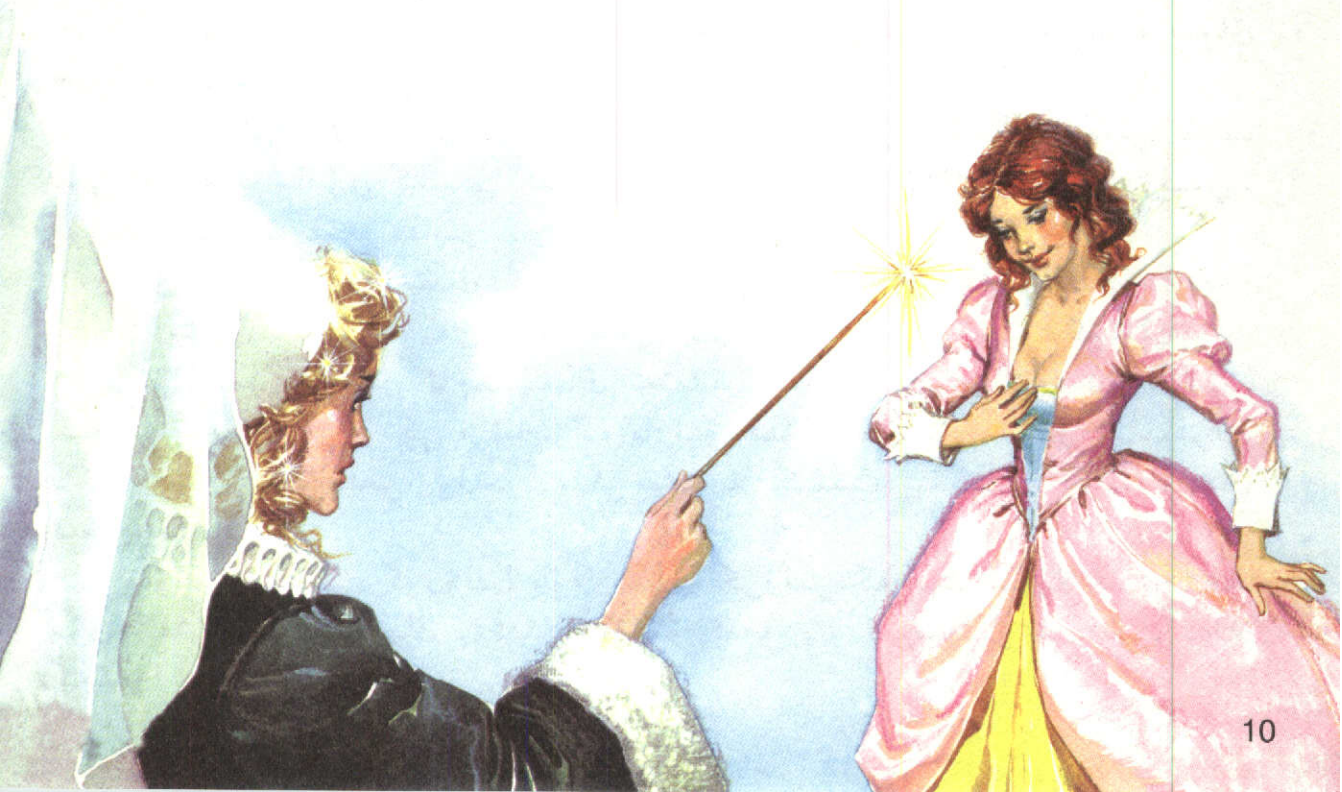
ماۋۇ كارامەتنى كۆرۈڭ ! مۇلازىملار كۆزلىرىگە ئىشەنمەيلا قاپتۇ : ما-
مۇق كەش كۈل قىزنىڭ پۇتىغا چوڭمۇ ئەمەس ، كىچىكمۇ ئەمەس ، دەللا
كەپتۇ !

ئىككى ئاچىسى قاتتىق چۆچۈپ كېتىپتۇ . كۈل قىز يانچۇقىدىن يەنە بىر پاي مامۇق كەشنى چىقىرىپ ، يەنە بىر پۇتغا كىيگەندە ، ئۇلار تېخىمۇ ھەيران قاپتۇ . توۋا ، ئۈستۈبشى ۋەيرانە كۈل قىز راستتىنلا تانسا كېچىلىككىدىكى ھېلىقى ساھىبجامال قىزنىڭ ئۆزى ئوخشىمامدۇ ؟ !

كۈل قىزنىڭ ئۆگەي ئانىسى ئەلپازىنى بۇزغان ھالدا جاۋۇلداپ كېتىپتۇ :
— ئادەمنىڭ كۆڭلىنى ئېلىشتۇرىدىغان بۇ كۈل چىراي قىزنىڭ تانسا كېچىلىككىگە بېرىشى مۇمكىن ئەمەس ! شاھزادىگە ئېيتىڭلار ، ئۇ مېنىڭ قىزلىرىمنىڭ بىرى بىلەن توي قىلسۇن !

تۇيۇقسىز پەرى كىشىلەرنىڭ كۆز ئالدىدا پەيدا بوپتۇ . ئۇ سېھىرلىك ھاسىسىنى بىر پۇلاڭلاتقانكەن ، كىشىلەر كۈل قىزنىڭ ئېسىل كىيىملەرنى كىيگەن ھالەتتە ئۆزلىرىنىڭ كۆز ئالدىدا نازاكت بىلەن تۇرغانلىقىنى كۆرۈپتۇ . ئۇ بەئەينى كۆكتىن چۈشكەن پەرىگىلا ئوخشايدىكەن .

كۈل قىزنىڭ ئۆگەي ئانىسى ۋە ئىككى ئاچىسى تانسا كېچىلىكىدىكى ھېلىقى چىرايلىق قىزنىڭ دەل كۈل قىز ئىكەنلىكىگە ئىشىنىشكە مەجبۇر بوپتۇ ! ئۇلار كۈل قىزنىڭ ئايىغىغا يىقىلىپ ، بۇرۇن ئۆزلىرىنىڭ ئۇنى خورلىغانلىقىنى ئەپۇ قىلىشىنى ئۆتۈنۈپتۇ . كۈل قىز ئۇلارنى يۆلەپ تۇرغۇ-زۇپ قۇچاقلاپتۇ ۋە ئۇلارنى چىن كۆڭلىدىن كەچۈرۈۋەتكەنلىكىنى ، ئۇلارنىڭمۇ ئۆزىنى مەڭگۈ ياخشى كۆرۈشى لازىملىقىنى ئېيتىپتۇ .

مۇلازىملار گويا چۈشتىن چۆچۈپ ئويغانغاندەك بولۇپ ، كۈل قىزغا :
 — بىز بىلەن مېڭىشىڭىزنى سورايمىز . شاھزادە ئالىيلىرى سىزنىڭ
 قولىڭىزغا توي ئۈزۈكى سېلىپ قويۇشنى كۈتمەكتە ! — دەپتۇ .
 كۈل قىز بىلەن شاھزادىنىڭ تويى ناھايىتى تېزلا ئۆتكۈزۈلۈپتۇ . تويغا
 كەلگەن ھەممە مېھمانلار كېلىشكەن شاھزادە بىلەن كۈل قىزنى ئىختىيار .
 سىز ماختىشىپ ، ئۇلارنى ئەڭ ماس كەلگەن بىر جۈپ ئىكەن ، دېيىشىپتۇ .
 توي مۇراسىمىدا ، كۈل قىز نەپىس ، ئۆزگىچە بولغان ھېلىقى مامۇق
 كەشنى كىيىپتۇ !

كۈل قىز ھەم چىرايلىق ، ھەم ئاق كۆڭۈل ئىكەن . ئۇ ئىككى ئاچىسىنى
 ئوردىدا تۇرۇشقا ئاپىرىپتۇ ۋە ئۇلارنى ئوردىدىكى ئىككى ئاقسۆڭەككە
 باتلىق قىلىپ قويۇپتۇ .

قار قىز

ياۋروپا چۆچىكى

بۇرۇننىڭ بۇرۇنىسىدا ، بىر شەھەردە چىرايلىق باغچىسى بار بىر ئائىلە كىشىلىرى ئۆتكەنكەن . ياز كۈنلىرى ئۇلارنىڭ باغچىسىنى رەڭگارەڭ گۈل-لەر قاپلاپ ، ئەتراپقا خۇش پۇراق تارقىتىدىكەن . قىش كۈنلىرى قاتتىق قار ياغقاندىن كېيىن ، باغچىدىكى دەل - دەرەخلەر كۈمۈش رەڭگە كىرىپ بەك گۈزەل بولۇپ كېتىدىكەن .

بىر قىش كۈنى باغچىدا ئويناۋاتقان ئاچا - ئۇكا ئىككىيلەننىڭ قارىدىن بىر قىز بالىنى ياسىغۇسى كەپتۇ .

— يەنە بىرەيلەن بولسا ، ئويۇنىمىز تېخىمۇ قىزىق كېتەتتى - ھە ، ئاچا ؟ — دەپتۇ ئوغۇل بالا ئاچىسىغا .

— راست دەيسەن ، — دەپتۇ قىزچاق ، — ئەمىسە ، بىز قار قىز ياسايمىز . شۇنىڭ بىلەن ، ئۇلار راستتىنلا بىر قار قىزنى ياساپتۇ . قار قىز دېسەم ، ھەممىلا يېرى كۈمۈشتەك ئاق بىر قىز دەپ قالماڭلار ، ئۇنىڭ گۈزەل چىرايى ۋە ئۇزۇن چاچلىرى بار بولۇپ ، خۇددى بىر تىرىك قىزچاققىلا ئوخشايدىكەن .

قىزچاق قار قىزنى سۆيۈپ قويغانىكەن ، ئۇنىڭ لەۋلىرى قىزىل بولۇپ قاپتۇ ، يەنە تېخى چىرايىغا قان يۈگۈرۈپ ، ۋۇجۇدىغا جان كىرىپتۇ !

ئاچا - ئۇكا ئىككىيلەن ھەم ھەيران ، ھەم خۇشال بوپتۇ . ئاندىن كېيىن ،
ئۇلار قار قىز بىلەن بىللە ئويناشقا باشلاپتۇ .
ئۇزاق ئۆتمەي ، بالىلارنىڭ دادىسى كېلىپ قاپتۇ . ئۇ قار قىزنى قوشنىدە -
سىنىڭ قىزى دەپ قاپتۇ .

— ئۆيگە كىرىپ ئىسىنىۋېلىپ ، ئاندىن ئوينىغۇچىلار ، — دەپتۇ ئۇ ۋە
قار قىزنىمۇ ئۆيگە تەكلىپ قىپتۇ ، — سىزمۇ كىرىڭ ، توڭلاپ مەڭىزلىرىدە -
ڭىز قىزىرىپ كېتىپتۇ .

قار قىز چۆچۈگەندەك قىياپەتتە قول ئىشارىسى قىلىپ ، ئۇنىڭ تەكلىپىدە -
نى رەت قىپتۇ . لېكىن ، بالىلارنىڭ دادىسى قىزغىنلىق بىلەن ئۇنىڭ قولىدىن
تارتىپ ئۆيگە باشلاپ مېڭىپتۇ :

— ۋاي - ۋوي ، قولىڭىز ئەجەب توڭلاپ كېتىپتۇ ، چاققان ئۆيگە
كىرىڭ ! ئۆيىمىزنىڭ تام مېشى سىزنى تېزلا ئىسىستىپ قويدۇ !
قىزچاق قايغۇرغان ھالدا ئۇھ تارتىپتۇ . ئۇ ئۆيگە كىرىپ دېرىزىنىڭ
قېشىدا تۇرۇپتۇ ۋە سىرتتىكى كۈمۈش رەڭ دۇنياغا قارىغىنىچە ئون -
تىنسىز ياش تۆكۈشكە باشلاپتۇ .

ئۇ ئاستا - ئاستا قار سۈيىگە ئايلىنىپتۇ - دە ، قار قىزدىن ھېچقانداق
ئەسەر قالماپتۇ...

سەئىدنىڭ خەتەرلىك سەرگۈزەشتىسى

گېرمانىيە چۆچىكى (ئەسلى ئەسەر : خاۋىنىڭ)

بۇرۇنسىدا ، شەرقتىكى قەدىمىي بىر ئەلدە باينەزەر ئىسىملىك بىر كىشى ئۆتكەنىكەن . ئۇ ئايالىنى بەكمۇ ياخشى كۆرىدىكەن . ئەر - جوتۇن ئىككىلەن ئىجىل - ئىناق ئۆتىدىكەن ، ئۇلارنىڭ ھال - كۈنىمۇ يامان ئەمەس ئىكەن . شۇغىنىسى ، ئۇلار خېلى ئۇزاق يىللارغىچە پەرزەنت يۈزى كۆرەلمەي ، كۈنلىرىنى ئارمان ئىچىدە ئۆتكۈزۈپتۇ .

كۈنلەرنىڭ بىرىدە ، ئايالى ئۇنىڭغا ئۆزىنىڭ ئېغىر ئاياغ ئىكەنلىكىنى ئېيتقانىكەن ، باينەزەر خۇشاللىقىدا پىرقىراپ ئۇسسۇل ئوينىۋېتىپتۇ . باينەزەر ۋە ئۇنىڭ ئايالى شۇنىڭدىن كېيىنكى كۈنلەرنى بىر خىل تەقەز - زالىق ئىچىدە ئۆتكۈزۈپتۇ . ئاخىر بىر كۈنى باينەزەرنىڭ ئايالى ئوماق بىر ئوغۇل تۇغۇپتۇ . ئەر - خوتۇن ئىككىلەن ئۇنىڭغا «سەئىد» دەپ ئىسىم قويۇپتۇ . تۇغۇلۇشىدىلا ئۇنىڭ بوينىغا كۈمۈش يىپ ئۆتكۈزۈلگەن كىچىك پۇشتەك ئېسىقلىق ئىكەن . بۇ سېھىرلىك پۇشتەك ئېھتىمال بىر پەرنىڭ ئۇنىڭغا قىلغان سوۋغىسى بولسا كېرەك .

باننىكانىڭ ئايالى پۇشتەكنى ئوغللىنىڭ بوينىدىن ئېلىپ ئېرىگە بېرىپتۇ ۋە : «بۇنى ئوغللىمىز ئون سەككىز ياشقا كىرگەندە بېرەيلى» دەپتۇ .

